

Primus paris
ortus.

Primus paris
neruorum in-
gressus.

In oculum in-
gressus, et in
tunicam quon-
dam comparat-
mus dilatatio.

Num uisorijs
sint perforati.

NIBI unde² processus albos, et neruorum modo progredientes, à cere-
bri basi initium sumere scripsimus, utrinq³ unus exoritur neruus, om-
nium corporis neruorum facile mollissimus, & circumferentia cæteris
(dummodo illi ex uarijs non permisceantur neruis) crassior. In crure nã
que, & item in brachio⁴ neruos quidem hoc primo pari crassiores repe-
rias, sed qui ex pluribus conflentur neruis inuicem coeuntibus. Vterq⁵
primi paris neruus sub cerebri basi quã⁶ sinui innititur, cui glandula in si-
det cerebri pituitam excipiens, antrorsum nonnihil obliquẽ fertur, dextro quidem neruo fini-
strorsum, sinistro autem dextrorsum protenso. In progressu moxq⁷ ab ipso ortu ambo inuicẽ
coeunt, atq⁸ in eum permisceantur modum, ut dextrum à sinistro nulla prorsus ratione queas
discernere. aded sanẽ, ut uana penitus sit quæstio, num dexter neruus in hoc congressu dextra
obtineat sedem, an uerò sinisterorsum continuo ductu feratur. Quandoquidem ille neruo-
rum coalitus non aliud est, quàm commune corpus à quo utriusque nerui dicerentur prona-
sci, modò istius corporis ex cerebri substantia origo non indagaretur, atq⁹ illic initia neruorum
diffusa apparet. Nerui à congressu è caluaria ducendi inuicem mox dirimuntur, & per¹⁰ fo-
ramina ipsorum nomine insculpta, in oculorũ sedes extra caluarię cavitatem procidunt. Quip-
pe &¹¹ integri in oculos absumuntur, non quidem accuratè in posterioris oculi sedis centrum
implantati, sed neruus dextrum petens oculum ad dextrum magis latus posterioris eius sedis
culi ingreditur, ac (quemadmodum & dextri oculi neruus) quãdo oculum subiit, in latam de-
generat expanditur ue¹² tunicam uitreo humori proximam, & mediam oculi sedem duntaxat
ambientem, & dilatata cerebri substantiæ admodum similem: ac proinde mollem, nihilq¹³ mi-
nus quàm membraneam: unde etiam Anatomicorum nonnulli hanc tunicam, quæ à retis qua-
dam imagine à¹⁴ uisus dicitur, Tunicam appellare haudquaquã dignati sunt. Quod ue-
rò hæc tunica (aut quomodo cunq¹⁵ ipsam appellare uisum sit) præcipuum uisus organum à
multis habeatur, in oculi constructionis enarratione persequar. In præsentia enim neruos hos
aut oculos prolixius aggredi omnino præter institutum foret. quum suffecerit dixisse, uisorios
neruos illum quem recensuimus ductum citra omnem ramorum propagationem obseruare.
hoc enim (quemadmodum & dextri nerui cum sinistro mox ab exortu coitum) peculiare ra-
rumq¹⁶ uisorijs nerui sibi uendicant. Quinetiam inter reliquos corporis neruos, hi duntaxat me-
atu qui sensu diiudicari possit, perforati dicuntur: quapropter Græcis (præcipue autem He-
rophilo & Eudemo, ¹⁷περοφίλου & εὐδήμου) nuncupabantur. Cæterum ego eiusmodi meatum mihi aliquã
do occurrisse neuti quàm queo asserere, quantum uis etiam canum adhuc uiuentium & alio-
rum grandium animalium uisorios neruos, uel hac solum occasione aggressus sim, et hominis
cuius caput adhuc à decollatione calebat, uixq¹⁸ quarta horæ parte quum neruos intuerer ab-
truncatum fuerat, ipsos non oscitanter spectauerim, ac calente aqua sedulo fouerim. At-
que ut eiufmodi meatus toto neruorum progressu me penitus latuit, ita sanẽ in mutuo ner-
uorum coitu is neuti quàm se obtulit. utcunq¹⁹ tamen hunc inibi oportebat esse insignem,
si modò nerui ob hoc ex Galeni sententia congrederentur, quo minus simplicia nobis ge-
mina perperam uiderentur. Porro ijs qui de congressu hoc meatu que acriter citra partium
inspectionem indices altercantur, non grauabor duo quæ in congressu animaduerti, hic adijce-
re, quò & hinc suarum nugarum argumenta petant. Patauij itaque adolescens suspensio ne-
catus publicæ sectioni adhibitus fuit, cui ante annum dexter oculus à carnifice erutus fuerat:
deinde mulier, eodem supplicio affecta, cui dexter quoque oculus ab ineunte ætate emarcue-
rat, sinistro interim integerrimo. Mulieri dexter uisorius neruus toto progressu longẽ te-
nuior sinistro uisebatur, non solum in ea sede qua iam oculo inferebatur, uerum in exortu
quoque & in dextra sede congressus neruorum. ac præterquam quòd dexter tenuis erat, du-
rior quoque & rubicundior cernebatur, uti sanẽ & in adolescente: sed dexter non admo-
dum neque crassitie, neque mollitie adhuc sinistro cedebat. His ille accessit, cuius neruos
uisorios in illo congressu inuicem non connasci, neq²⁰ sese contingere uidimus. sed dexter non-
nihil ea sede qua caluariam egressus fuerat, sinisterorsum reflectebatur: quasi non coalitus
occasione nerui congrederentur, uerum ut commodè per suum foramen è caluaria procide-
rent, potissimũ quum etiam hoc ductu ingredientes in oculi posterioris sedis medium nõ in-
ferantur.

rantur. Hunc ductum sinister neruus etiam referebat,
quin notatu digno interuallo dexter à sinistro dehiscen-
dulo autem ac sollicitè eius uiri familiares interrogauerunt
omnia gemina perpetuo oculis obuersarentur, nemini
rum cognitione flagrantem ambigere sat scio. at nihil
licuit, quàm ipsum de uisu nunquam conquestum fui-
stanti semper ualuisse, familiaresq²¹ de uisorum duplica-
uero Cassius, et alij nonnulli, quum causam rimatur, q-
ra, aut alioquin læsa, corporis sinistra pars neruorum
extra, neruos omnes in ortu decussatim ferri: seu neruos
de pronatos, in sinistram corporis regionem distribui
simum, & inter somniamdum ab illis problematum ini-
habetur. quum²² secundi paris neruorum ac dein²³ ter-
sinistris aliquot digitorum amplitudine inuicem disten-
idq²⁴ pariter fileam qui uisorios porcorum neruos subin-
neruos, quasi è multis funiculis conflatos spectarim, ne
pationem sermo deflectat, præcipue cum illis dissec-
brum penitus à sinistro diremptum posteris tradideru-

DE SECUNDO PARI
cerebri. Caput

Secundus paris
ortus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

Secundus paris
neruorum in-
gressus.

ONI VIGII² secundi exortus, ne-
modo (quod ad latera spectat) ba-
Dein præsentis coniugij nerui plu-
uis interim duritia eos superent, u-
sterius enim quàm uisorijs, ex cereb-
quòd hæc cerebri regio nonnihil e-
mitur. Atq²⁵ id merito accidit, siquid-
ferēdos, duriore ipsi uisorijs esse oportuit. Prorepie et-
nisi peculiariter sermoni quid addatur, in neruorum se-
rebri basi latere ad²⁶ foramen in oculorum sedis radice
Quamprimum autem è caluariæ excidit amplitudine,
culo proprijs ramulos offert, illorum motibus præfectu-

DE TERTIO PARI
cerebri. Caput

Tertius paris
ortus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

Tertius paris
neruorum in-
gressus.

TERTIVM par duplici radice utrin-
siori, cui opportunè tertij paris non
ge tenuiori & duriore, et neq²⁷ in ipso
ri radice commissa. Huius enim inibi
lo, ab illius exortu distat: adeo sanẽ,
culiare par, quàm tertij paris portio
Anatomicorum proceres hanc tertij
manifestioris doctrinæ studio, & me etiam cum tertio
aggredi: prius tamen studiosos admonentem, in libro d
libri uix fragmentum censuerim) parum rectè tertium p
itaq²⁸ gracilior hæc tertij paris radix à latere basis cerebri,
cere auspiciatur. Hinc recto tramite sub cerebri basi antro-
branam perforat, & secundo neruorum pari atensa cu-
li sedem procidit, ilico in quatuor dissecta propagines, q
rum musculis obducto excurrentes, per²⁹ peculiare foran-
huius sedis substantiam digeritur, frontis cutis & palpe-
cunda propago deorsum ducta, mox in³⁰ foramen sibi p
anterioriorem superioris maxillæ sedem prolatur, ac m
superius labrum et nasi alam extrorsum in suo latere mo-
in cisoriorum dentium gingiuas.³¹ Tertia propago³² for-
culam in interiori angulo oculi conspicuam, narium ad